



Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 91

Číslo: 9

27. února 2011

Cena: 7 Kč

PŘED 540 LETY ZEMŘEL ARCIBISKUP SMÍRU JAN ROKYCANA

Jan Rokycana přijal za své celoživotní poslání smířit rozhádané husitské proudy, církev pod jednou s církví pod obojí, radikální Jednotu bratrskou s ostatními náboženskými proudy. Jeho spiritualitu předurčily do značné míry již existující názorové proudy v husitství, jehož vůdcem se postupně stal. Husitský arcibiskup se snažil konzervovat odkaz předchůdců. V jeho díle tedy nalezneme důraz na přísné dodržování novozákonních předpisů v souladu s eticky náročnými požadavky vyřčenými Ježíšem v Kázání na hoře. Jeho spiritualita je spiritualitou křesťana, který dává největší důraz na konání a konkrétní aplikace Písma do osobního života. Je to spiritualita celého husitského hnutí, které vzniklo jako reakce na krizi církve a které vidělo záchranu v pečlivějším dodržování biblických příkazů a v prohloubení osobní zbožnosti. Někdy je pro označení takové spirituality užíván pojem *sola lex*.

Z díla Jana Rokycany je pro běžného čtenáře nejzajímavější Postila. Jsou to vlastně kázání z let 1453-1457 shromážděná jeho žáky. Dílo je pravděpodobně nejzajímavější českou postilou, protože nijak nerozebírá teologické otázky, ale řeší běžné problémy tehdejšího člověka. Dochovalo se také několik písní, u nichž není úplně jistý autor, ale zdá se pravděpodobně, že alespoň u části z nich je autorem. Jde např. o píseň "Vítaj milý Jezu Kriste". Zachovala se i poměrně velká část jeho korespondence s mnoha významnými lidmi.

Jan Rokycana se narodil kolem roku 1396 v rodině chudého venkovského kováře. Jako mladý vstoupil do augustiniánského kláštera v Rokycanech, který byl znám svou blízkostí k laickému hnutí Devotio moderna, jehož základem byla vnitřní opravdovost a snaha o následování Ježíše Krista jako vzoru křesťanského života. Později odešel studovat do Prahy, kde se v roce 1415 stal bakalářem. Protože byl nemajetný, živil se stejně jako řada jiných studentů žebráním a při shánce po almužně u pražských chrámů se pravděpodobně poprvé setkal s učením i osobou Mistra Jana Husa. Postavil se na stranu umírněných utrakvistů vedenou Jakoubkem ze Stříbra. V univerzitních disputacích vystupoval proti radikálnímu Janu Želivskému, po jehož popravě musel prehnout z Prahy. Vystupoval i proti Janu Žižkovi, až mu byl dáván za vinu spor s ním a následná porážka pražských vojsk u Malešova. Ve skutečnosti však bylo především jeho zásluhou, že se po této porážce pražský vojenský svaz s Žižkou v červnu 1424 smířil.

Od r. 1427 působil jako týnský farář a postupně se stal jednotlivým prvkem

roztříštěného husitského hnutí. Roku 1429 se stal správcem duchovenstva pod obojí – tzv. generálním vikářem arcibiskupství pražského. Roku 1430 se stal mistrem svobodných umění, od r. 1435 působil na univerzitě jako rektor. V prosinci r. 1432 byl vyslán na Basilejský koncil, kde stál v čele českého poselstva.

Český sněm ho 21. října 1435 zvolil arcibiskupem, Řím ho však nikdy nepotvrdil. V této funkci se snažil o smíření všech stran pod obojí.

Jan Rokycana se brzy dostal do střetu se Zikmundem Lucemburským a později i s jeho zetěm Albrechtem Habsburským, takže mu byla roku 1436 odebrána týnská fara. Následující léta pak strávil mimo centrum politického dění v Hradci Králové, kde zůstal až do roku 1448. Při volbě krále (15. června 1440) zastupoval české duchovenstvo. Ve čtvrticátých letech byl blízko laické komunity okolo bratra Řehoře v klášteře Na Slovanech, z níž později vznikla Jednota bratrská. Jí se také později i přes názorové rozdíly dlouho zastával. K pronásledování se přidal až tehdy, když Jednota bratrská zvolila

Dokončení na str. 3



Pražský Týnský chrám - dlouholeté působiště husitského arcibiskupa Jana Rokycany

ČÍM OSLOVOVALA NAŠE CÍRKEV?

V sedmém čísle Českého zápasu jsme se zmínili o anketě, uspořádané redakcí časopisu v roce 1929, ve které byli příslušníci církve vyzváni k uvedení důvodů přestupu do nového společenství. Tuto akci tehdy doporučila ústřední rada; její výsledky byly zpracovány v knížce F. M. Hníka, která vyšla v edici Blahoslav a nese název *Za lepší církví*, s milým podtitulem *Dušežpytná studie o příčinách přestupu do Církve československé*. Ústřední rada zaslala duchovním správcům oběžník s dotazníkem, který obsahoval šest otázek, na něž měli účastníci odpovědět. Došlo 635 odpovědí z řady náboženských obcí (nejvíce z Náchoda, Kladna a Královských Vinohrad) od lidí různého věku, vzdělání, povolání i sociálního postavení.

Nahlédneme, jak vypadaly postoje a přesvědčení těchto lidí, jak charakterizují duchovní prostředí, které předcházelo jejich rozhodnutí vstoupit do nové církve. Nové nikoli v dějinách, nýbrž duchem; zkrátka církve, která chtěla pokračovat v úsilí započatém našimi reformátory a jejíž hlavní ideou a hybnou silou byla svoboda svědomí a náboženského přesvědčení. Ta měla odstranit vše, co „*jako hutatá opona stává mezi duší lidskou a bytostí boží, aby člověku přístupný byl*.“ (K. Farský, Z podejha, str. 32.) Z odpovědí, v nichž lidé popisovali svůj náboženský život v dětství a mládí, vyšlo najevo, jak vliv domácího a školního prostředí spoluurčuje charakter zbožnosti v dospělém věku. Odhaluje také, jak v určitém okamžiku rozumové hodnocení způsobuje krizi zbožnosti: „*...moje víra v katolická dogmata zakolísala. Poznávala jsem, že mnoho z toho, co mi bylo katechety ve škole vštěpováno, je v neprostém rozporu se zdravým rozumem*.“ (F. M. Hník, str. 64) Je zajímavé, že jako podnět náboženského otřesu mnozí odpovídající specifikovali školní hodiny katechismu. Dětem a dospívajícím se protivily i některé bohoslužebné úkony, pompéznost a nesrozumitelnost jazyka, v němž se konaly bohoslužby, a v neposlední řadě zejména fakt, že se chování těch, které měli považovat za autority, neshodovalo s předkládanou teorií.

V další otázce měli dotyční uvést přehled pohnutek nespokojenosti s Římskokatolickou církví a příčiny přestupu do naší církve. Do první skupiny důvodů dotazovaní uvedli: rozdíl mezi životem a učením kněží, hříchy, kterých se církev dopustila na našem

národu, protičeský postup církevní reprezentace, chování církve za války, lakota farářů (například odmítnutí provést pohřební obřad pro nedostatek finančních prostředků žadatele), obchodování s Ježíšem. Dále pak nashromážděné bohatství v kostelech, posty, rozumové mrzačení, žehnutí zbraním, závislost na Vatikánu, množství svatých, nutnost věřit zárukám a v přepodstatnění chleba a vína při mši. To jsou tedy věci, které lidem vadily a takto je konkrétně uvedli do dotazníku.

Jak vymezovali své pozitivní pohnutky? Upřímnost a skromnost nové církve, demokratičnost, láska k národu, touha po znovuzrozeném životě duchovním, vliv dr. Karla Farského, touha po církvi, která nelže a je česká, zrušení celibátu, spolupráce laiků na vedení církve, život duchovních v rodině – tak farář může být celou obcí příkladem, obřady v duchu prvokřesťanském, obdiv pro Mistra Jana Husa a přijímání pod obojí. Tyto příčiny byly nejčastějšími důvody k útěku věřících zpod tíhy jha katolické církve a nebyly výjimkou ani případy, kde přestoupila celá obec se svým farářem. Závěr F. M. Hníka z těchto odpovědí je nasnadě: rozhodnutí byla výsledkem složitého psychologického procesu, který začínal dlouho před samotným výstupem z církve. A jaký závěr učiníme dnes, po více než 80 letech? Vidíme stále v představitelích římského katolicismu karikaturu učení Kristova?

Doba se změnila i Římskokatolická církev odstranila řadu z vytýkaných skutečností. Hořkost, kterou dnes zakoušíme, míří často do vlastních řad.

Dokončení na str. 3

O FRANTIŠKU BÍLKOVÍ V JEHO VILE

Na jiném místě tohoto čísla našeho časopisu referujeme o anketě, již se účastnili věřící, kteří ve dvacátých letech minulého století spojili svůj život s nově založenou církví. Jedním z těchto lidí byl i architekt, sochař, grafik, představitel epochy secese, náboženský myslitel a mystik František Bílek. Jeho vila na pražských Hradčanech je od září minulého roku po dvouleté rekonstrukci znovu přístupná veřej-

nosti. O vztahu Františka Bílka a naší církve pohovořil 17. února v této vile Mgr. Martin Jindra. Jeho přednáška "Šlěpěje Františka Bílka v CČSH" předcházelo slovo patriarchy Tomáše Butty, který se zaměřil na motivy české reformace v díle umělce. Připomenul, že F. Bílek oslovily jak místa spojená s obdobím reformace (Kozí Hrádek), tak významné postavy, např. Mistr Jan Hus, Jeroným Pražský, Jan Žižka i Petr Chelčický, jemuž vtiskl podobu v pomníku umístěném ve vodňanském parku a v Husově sboru ve Voticích.

Martin Jindra nejprve nastínil pozadí vzniku církve a vztah umělce k modernistickému hnutí; první kontakt s nově se krystalizující církví představuje pravděpodobně žádost dr. Karla Farského o Husovu sochu z mistrových dílny. Přesné datum přestupu není známo, existuje nicméně několik indicií, které je pomáhají přiblížit. Jednou z nich je Bílkův dopis adresovaný dr. Karlu Farskému, datovaný 7. června 1920, v němž se Bílek zmiňuje o svých pravidelných návštěvách bohoslužeb. A důvody, které jej k onomu kroku vedly?

Dokončení na str. 3



Chudobní mezi nami

My, čo sa usilujeme nasledovať Ježiša, dobre vieme, kde je napísané: "chudobných budete mať vždy medzi sebou..." I napriek tomuto konštatovaniu sa nevzdávame úsilia chudobných vidieť a postarať sa o nich.

V tomto duchu pracujú už 20 rokov RESOTY v Bratislave. Zvláštna komunita mužov pod jednou strechou. Dačo ako dost prísna rehoľa, osobitne čo sa týka chudoby a slušnosti. Sme OZ s úprimnou snahou o kresťanské prijatie svojho neľahkého údely. Štyridsať mužov, žijúcich na pokraji spoločnosti, sa delí o skromný priestor, o skromné príjmy a učíme sa zodpovednosti najprv za seba, potom za najbližších spolubývajúcich a nakoniec aj za svet, v ktorom žijeme.

Verejnosť má o nás záujem len preto, že nás nenájdu na uliciach, neznečisťujeme prostredie a sme príkladom, že aj najchudobnejší ľudia, ak uveria láske, vytvoria jednotnú komunitu, môžu žiť dôstojne, ľudsky a nakoľko máme, aj zmysluplne. Stovky ľudí si v tejto jedinečnej oáze na pokraji mesta vyliečili svoje rany a odrazili sa do nového života. Asi stovku ľudí sme tu dôstojne dochovali a odchádzali z tohto sveta uprostred ľudí, ktorí ich mali radi.

Nakoľko nie sme cirkevná organizácia, cirkvi na Slovensku a ešte menej cirkevní predstavitelia o nás nemajú veľký záujem. Majú dost svojich starostí. Jediná cirkev, ktorá sa o nás už dlhé roky zaujíma, je Cirkev československá husitská. Jediný biskup, ktorý už veľa razy navštívil našu čudnú rehoľu, je brat ThDr. Ján Hradil. Slobodne, neformálne, na čo si potrpia naši klienti, s patričnou dávkou humoru, porozumenia prinesie za kufor dobrôt, o ktorých vie, že snívajú naši „veriaci“, pomodlí sa s nami, pár teplých slov a je hostina. Naši chlapi si ho a jeho priateľov, niekedy s hudbou, tak obľúbili, ako keby bol jeden z nás.

Chcem sa touto formou aj v ich mene poďakovať celej náboženskej obci Cirkvi československej husitskej za vašu citlivosť a solidárnosť s chudobnými našej komunity. V zmenenom svete, v ktorom žijeme, sa zmenilo aj správanie sa chudobných. Aj oni majú svoju hrdosť a dôstojnosť. Tí, ktorých to trápi a chcú sa dostať medzi ľudí, nenatáčajú ruku pred kostolom, nežobru na ulici a nezneužívajú dobrotu veriacich. Prídu k nám a my im aj vďaka vašej štedrosti pomôžeme byť viac ľuďmi – a to je aj možnosť cítiť sa viac Božími deťmi.

Anton Srholec

Z kazateľského plánu

8. NEDĚLE PO ZJEVENÍ PÁNĚ

Hospodin mě podepíral, učinil mě volným, ubránil mě, protože si mě oblíbil.

Žalm 18,19–20

První čtení z Písma: Izajáš 49,8–16a

Tužby:

2. Za pokoj shůry a za spásu našich duší, modleme se k Hospodinu.
3. Za mír celého světa, za církev v naší zemi a za sjednocení všech, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Milující Bože, tvou vůlí je, abychom ti za všechno děkovali a nebáli se ničeho, než že bychom tě ztratili. Protože o nás pečuješ, svěřujeme ti naše starosti a prosíme tě, ochraňuj nás od malověrnosti a úzkosti. Učiň, ať oblakem smrtelného života pronikne světlo věčné lásky, kterou nám zjevuješ ve svém Synu. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení z Písma: 1. Korintským 4,1–5

Evangelium: Matouš 6,24–34

Verš k obětování: Žalm 6,5

Verš k požehnání: Matouš 6,33

Modlitba k požehnání:

Hospodine, přijali jsme tvé dary a prosíme tě, ať se častým přijímáním svátosti večere Páně stále více uskutečňuje dílo naší spásy. Ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 40, 50, 55, 61, 62

Z NOVOZÁKONNÍCH VÝKLADŮ - O NEPOCTIVÉM SPRÁVCI 4

LUKÁŠ 16,1–13

Pokračování z minulého čísla

Verše 10-12

„Kdo je věrný v nejmenší věci, ten je věrný i ve velké.“ Správce v podobenství se ukázal jako člověk, kterému nelze důvěřovat.

Také dnes – pokud člověk svým jednáním ztratí důvěru svých nadřízených a společnosti – nikdo už mu nebude věřit, i kdyby se chtěl osamostatnit a zařídit vlastní podnik. Bohu i lidem se líbí věrnost.

Calvin Coolidge měl jednu dobrou vlastnost, kterou si s sebou vzal, když se později stal prezidentem Spojených států. Jeho otec musel často odcházet do města a vždycky svému synovi uložil několik úkolů, které měl chlapec splnit v jeho nepřítomnosti. Když se otec vrátil, nikdy nemusel kontrolovat, jestli syn dané úkoly opravdu splnil. Věděl, že se na Calvina může naprosto spolehnout. Důvěřoval mu. Takové pracovníky potřebuje Bůh i lidé.

William Barclay: *And Jesus Said, Saint Andrew Press, Edinburgh, 1. vyd. 1952, reprint 1970*

Podobenství je příběhem několika lotrů. Darebákem byl správce, který měl na starosti provoz pánova statku a dopouštěl se přitom zpronevěry. Když se pán dozvěděl o jeho špatném hospodaření, hrozilo správ-

ci propuštění. Také dlužníci byli lotři. Ochotně se zapojili do falšování vlastních dluhů přepsáním na menší částky. Správce tak doufal, že získá jejich přátelství, které mu bude užitečné, až bude bez práce a bez prostředků.

Lukáš v podobenství upozorňuje na několik hlavních myšlenek:

Verš 8.

Synové světa (= svěští lidé) jednají chytřeji než synové světla (křesťané). Tím, že věnují pozornost své budoucnosti, mohou být příkladem křesťanům. Naše křesťanství bude účinné jen tehdy, když budeme duchovním věcem věnovat tolik času, uvědomělé pozornosti a úsilí, kolik věnujeme svým světským aktivitám a věcem materiálním.

Verš 9.

Naše pozemské materiální jmění by mělo sloužit k upevňování přátelství, neboť to má souvislost s naší věčností. Rabíni měli rčení: „Bohatý pomáhá chudému v tomto světě, ale chudý pomáhá bohatému ve světě budoucím.“ Naše skutečné bohatství spočívá nikoli v tom, co si necháme pro sebe, ale v tom, co rozdáme. Např. mnohý vědec vděčí za svou kariéru bohatému mecenáši.

Verše 10.-11.

Splnění malého úkolu je nejlepší přípravou pro to, aby byl člověk připraven převzít úkol velký. To

platí o pozemských věcech. Pán Ježíš tu myšlenku dotahuje až do věčnosti. Tady na zemi se staráte o věci, které ve skutečnosti nejsou vaše, jsou vám jen půjčené, jste jen jejich správci. Podle toho, jak tyto věci užíváte, můžete v nebi dostat to pravé bohatství, které bude trvalé, věčné.

Verš 13.

Žádný otrok nemůže sloužit dvěma pánům. Dnes může sluha nebo dělník nebo jiný pracovník klidně zastávat dvě zaměstnání a pracovat pro dva lidi. Může dělat hlavní práci v běžné pracovní době a tu druhou ve svém volném čase. Ve dne je úředníkem a večer muzikantem. Ale otrok neměl žádný volný čas. Každý okamžik jeho života a každá částka jeho energie náležela jeho pánu.

Služba Bohu nikdy nemůže být prací na částečný úvazek nebo ve volném čase. Jakmile se člověk rozhodne pro službu Bohu, pak každý okamžik jeho času a každý atom jeho energie náleží Bohu. Bud' mu náležíme cele nebo vůbec ne.

William Barclay: *The Gospel of Luke, The Daily Study Bible, Saint Andrew Press, Edinburgh, 1. vyd. 1954, revid. 1975, reprint 1977, 1979, 1981, 1982, 1983*

Zkrácený překlad:
Jiřina Kubíková

Nad Písmem

ROZPOZNAT HRANICI

Lidský svět je odjakživa rozdělen – na pány a na ty, kteří slouží. Služba vždycky svazuje, někdy i ponižuje, ale také povyšuje.

Svazuje vlivem odpovědnosti, vztahu, jistoty či důvěry. Ponižuje tehdy, když služba bere člověku úctu k sobě samému, když ničí charakter, když žádá nemožné a nesplnitelné. Povýšuje, když sloužíme tomu, kdo si zaslouží naši úcty a našeho vděku. Jistě chápeme, že v tomto jmenovaném případě jde o službu nikoliv lidem, ale Pánu Bohu samému. To o něm je v Písmu řečeno, že ví, co všechno potřebujeme. Vidí naši marnivost i naše sobectví. Zná naši náročnost.

Sami zakoušíme, jak lidské nároky stále stoupají. Mění se vlivem změn, kterými procházíme. Ano, máme mnohé, o čem se našim předkům ani nesnilo.

S přemírou věcí, s tím, jak nás obklopuje jejich oslňující nádhera, se mění i náš náhled na životní styl, na etické normy, na vše, co je spojeno s duší člověka. Mění se náš vztah ke svobodě, kterou si pleteme s anarchií, mění se náš pohled na věrnost, která jde ruku v ruce s falešnou nevěrností vůči Pánu Bohu i lidem a nikomu to nepřipadá zlé a hříšné. Zcela cizí a vyprchaná je i dříve ceněná pokora a zbožnost a nebo dokonce skromnost. Na výsluní se dostává chamtivost, závist, korupce

a umění vyznat se v tlačenici a mít navrch nad druhými.

Co s tím? Chceme se takto zařadit, takto chovat, chceme takto jednat? Jsme věřícími lidmi. Máme být správci Božích tajemství, máme sloužit a být příkladem svému okolí. Komu z nás se to však daří?

Zkušenost ukazuje, jak snadno se necháváme strhnout oním proudem, který rád zapomíná na to, že Bůh vynese na světlo vše, co je ve tmě; na to, že v Kristově moci je soud nad světem i spása člověka.

Co tedy činit? I to zaznívá v dnešním evangeliu: „Hleďte především Boží království a spravedlnost a vše ostatní vám bude přidáno.“

Chceme hledat? Nebo je nám bližší rezignace? Spokojíme se s tím, co Bůh zaslíbuj, anebo mu chceme nařizovat a určovat, co potřebujeme a jaká má být právě ta naše budoucnost?

Ježíš dosvědčuje, že je v Božích rukou. Ano, budoucnost pro každého, zvláště věřícího člověka - pro nás a za nás vybojoval Kristus. Nemusíme se tedy budoucnosti vůbec bát, máme-li k Bohu a bližním pravý vztah lásky a oddané služebnosti. Z čeho však bychom měli mít strach – to jsme my sami. To člověk nezná mez, neumí rozpoznat hranici mezi dobrem a zlem a staví se často do role Pána, ačkoliv by měl být tím, kdo Pánu slouží. Služme

Mt 6,24–34

tedy celým svým životem a nepromarněme příležitost být nápomocni dílu Lásky.

Bůh nám v tom pomáhej!

Eva Červená

**Zapal si svíci!
Vnímej vůni,
plamen,
světlo i teplo
a věž,
že i tebe
povolal Stvořitel,
abys byl
odrazem jeho jasu
i pokojného přijímání
času,
který je ti vyměřen
k tomu,
abys hořel
láskou pro jiné,
vírou
pro Boha
a nadějí
pro budoucnost
pozemskou
i věčnou.**

PŘED 540 LETY ZEMŘEL ARCIBISKUP...

Dokončení ze str. 1
první biskupy a začala svítit první kněze.

Na 4. října 1441 svolal sněm do Kutné Hory, kde byly ujednány zásady husitského vyznání závazné pro všechny. V roce 1444 vyhrál soud s tábority, kteří se stále odmítali přizpůsobit jednotným zásadám a tábořské učení bylo odsouzeno. Roku 1449 si začal dopisovat s papežem Mikulášem V., ve snaze přemluvit ho ke svěcení utrakvistických kněží. Nakonec se pokusil dostat k papeži, nepodařilo se mu však projet přes Německo. Proto roku 1451 zahájil jednání s Cařihradem o spolupráci husitů s řeckou církví. Roku 1453 byl však Cařihrad dobyt, proto z jednání sešlo. Král Ladislav Pohrobek (1453–1457) nevěděl, jaký vztah má k Janu Rokycanovi zaujmout, proto se raději jeho kázáním vyhýbal. Nástupcem Jiřího z Poděbrad se situace trochu zlepšila. Rokycana ve svých

kázáních podporoval jeho zvolení, přestože se Jiří z Poděbrad snažil vliv kněžstva snížit. Rokycana zpočátku politiku Jiřího z Poděbrad podporoval a po smíření s Vratislavskými nechal zvonit zvony na všech kostelech. Jiří z Poděbrad ho na oplátku respektoval jako hlavu církve pod obojí a na mše chodil střídavě k Janu Rokycanovi a do katedrály svatého Víta. Po zrušení kompaktát v roce 1462 byla papežem na Jana Rokycanu uvalena klatba. Dne 7. února 1465 se Jan Rokycana účastnil disputace duchovenstva u krále, který požadoval větší spolupráci církví. O rok později 1466 byl postižen mrtvicí a po tomto záchvatu začal špatně mluvit. 22. února 1471 zemřel a původně byl pohřben v Týnském chrámu.

Správa týnské fary byla však 7. srpna 1622 předána Ctiboru Kotkovi z Freifeldu. Ten na rozkaz knížete Lichtenštejna spolu s jezuitou Jiřím Ferem a

za pomoci jezuitských studentů z koleje u svatého Klimenta shodil 23. ledna 1623 kalich a sochu krále Jiřího z Poděbrad z věže týnského kostela a zevnitř odstranil všechno, co by připomínalo utrakvistickou minulost. Zejména byly z hrobů vyzdvíženy kosti Jana Rokycany a biskupa Luciana Augustina, spáleny na náměstí a popel vhozen do Vltavy. Na místo kalicha byl dán roku 1626 obraz Matky Boží s bohatě pozlacenou okolní září a do výklenku, v němž stála socha krále Jiřího z Poděbrad, měla být postavena socha Ferdinanda II. K tomu však nedošlo. Ke zhotovení svatozáře kolem nové sochy Panny Marie posloužil kalich lity z mědi a pozlacený. Tak je husitský kalich na Týnském chrámu vlastně dodnes. Z hrobu Jana Rokycany a jeho ostatků se však nedochovalo nic.

(noe)

DVACAT ROKOV RESOTY

Roku 1991 sme dvaja dôchodcovia založili v Pod. Biskupiciach OZ RESOTY - ubytovňu pre bezdomovcov. Pôvodne pre 15-20 ľudí v núdzi, na pokraji nášho mesta, často na pokraji spoločnosti, svojich síl, ako sa hovorí na dne a bez domova. Budovu nám doteraz bezplatne dáva Magistrát Hl. M. SR Bratislavy. Projekt sa rozrastal, klientov pribúdalo, pred siedmimi rokmi sa k nám prihlásili Milosrdní bratia, ktorí sa starali o ambulantných mužov aj o ženy. Denne sme spolu obslúžili asi sto ľudí. Vlni od nás odišli. Založili svoj nový projekt v meste.

Pokračujeme v starostlivosti o mužov, ktorých je u nás v súčasnosti okolo 40. Sú to starci, postihnutí, invalidi, niektorí bývalí zbrojár, väzni, prepustení pacienti, chlapci z detských domovov, neprispôsobiví, ktorí u nás majú dočasný domov, nízkoprahový hotel, teplé jedlo, posteľ, hygienu, oblečenie a spoločenstvo v komunite, ktorá ich



nesie a chráni. Učia sa zodpovednosti. Najprv za seba a potom aj za iných. Za dvadsať rokov nášho pôsobenia len cez tento náš stupeň resocializácie prešlo 800 mužov. O každom máme presný záznam. Je to ohrozená vzorka, asi sto ľudí sme doopatrovali. Mladí sú povinní hľadať si prácu

a starší, kým vládzu, sa starajú o poriadok v dome a o bezkonfliktný chod našej zvláštnej komunity.

Zodpovednosť za projekt má od začiatku Anton Srholec a teraz aj sestra Rita Carberry, členka írkej rehole Presentation sisters. Naším cieľom je služba týmto ľuďom tak, aby sa predchádzalo tragédiám a násiliu. Liečime ich rany, učíme základné ľudské návyky, odúčame škodlivé zlovyky, budujeme medziľudské vzťahy a krieme v nich Človeka, ktorý má nádej. Človek sám nič nezmôže. Žasnem nad tým, koľko štedrosti, veľkodušnosti a ochoty pomáhať je v srdciach našich ľudí. Vy, naši priatelia, sympatizanti a dobrodinci nás držite nad vodou. Vyslovujem vám úprimné poďakovanie za účasť na tomto diele a želám vám veľa úspechov vo vašom osobnom i spoločenskom živote, veľa lásky a to hlavné, aby vám nikdy nechýbalo.

Anton Srholec, Bratislava

O FRANTIŠKU BÍLKOVI V JEHO VILE

Dokončení ze str. 1
Nepochybně nedostatek pravé zbožnosti, jak jej pocítoval ve svém okolí. Jeho blízký přítel Otokar Březina tehdy vyřkl slova, která pozdější vývoj dosvědčil. Obě strany získají: mladá církev nábožensky založeného tvůrce výzdoby svých sborů a František Bílek zakázky v duchu svého citění.

Martin Jindra v dalším zmínil počátky i první větší realizace Bílkovy tvorby, zejména výzdobu interiéru Husova sboru v Českých Budějovicích, architektonické návrhy sborů (které však nebyly realizovány) i tvorbu liturgických předmětů, bohoslužebných rouch, praporů a korouhví. Od 20. let se F. Bílek zabýval i strukturou bohoslužebných obřadů. Výsledkem byla forma mystické liturgie, skutečně aplikovaná do praxe ve vyškovské náboženské obci.

O propagaci a realizaci Bílkových děl se zasloužily i děti umělce: František, jenž se stal duchovním naší církve, a dcera Berta Mildová – ředitelka Ústředí sociální práce naší církve. Během působení syna Františka v náboženské obci v Praze na Zderaze byl v presbyteri vzyčen Bílkův krucifix z modřínového dřeva. Neobyčejný interiér dotvářelo i originální pojetí Božího hrobu a lavice s vyřezávanými motivy zvířat a kalicha. Díky dceři Bertě získala její domovská obec do svého kostela Jana Křtitele Na Prádle dřevěný reliéf vyřezávaný v topolu.

Církev poněkud polevila v touze po Bílkových dílech ve druhé polovině 30. let, nicméně i v té době zhotovil autor jedinečná díla. V r. 1937, při příležitosti desátého výročí

úmrtí Karla Farského, vytvořil reliéfní plaketu, dodnes rozšířenou a známou.

F. Bílek vyznával: Jaké dílo – takový člověk a nekryje-li se dílo s životem, pak obě jest lži. Při pohledu na jeho práci, z níž řada předmětů dnes zdobí vilu v Chotkových sadech, musíme uznat, že on si takové motto skutečně mohl dovolit.

VILA FRANTIŠKA BÍLKA

František Bílek obýval objekt se svou rodinou do r. 1939, kdy se přestěhoval do domu v rodném Chýnově na Tábořsku. Bílkova žena Berta vilu spravovala do 60. let minulého století, kdy ji i s částí sochařovy pozůstalosti předala Galerii hlavního města Prahy a ta zde otevřela muzeum.

Budova z roku 1911 s fasádou z červených cihel a netradiční rovnou střechou, obklopená zahradou, je postavena v místě bývalých městských hradeb. Je plná originálních symbolů a motivů přírodní a náboženské sféry, v duchu ideje chápaní stavbu jako prolnutí života a umění. Podle autora samého měla stavba symbolizovat „život jako pole plné zralých klasů, skýtající výživu bratří na každý den“. Obloukový půdorys přitom navozuje představu kosy, která žne snopy žita - sloupy lemující budovu.

Nepravidelně členěný interiér dnes nabízí centrum určené badatelům, přízemí a patra zdobí Bílkova díla - nejvíce sochy, plastiky, reliéfy a grafiky. Úplně nahoře je prostor na přednášky a výstavy.

Text a foto interiéru vily: Klára Břeňová



Cestou Svobody a Pravdy!

Je paradoxní, že článek sestry místopředsedkyně ÚR RNDr. Ivany Macháčkové v minulém čísle Českého zápasu se mi v podstatě líbil a mohl bych s ním za určitých podmínek plně souhlasit. Děkuji touto cestou také za odpověď, která byla věnována asi nejen mně (podnadpis může klamat). To, že sestra Macháčková nepochopila trochu té nadsázky, je mi líto, ale čtenář může slova psaného textu chápat, jak chce. V tom máme našťásti úplnou svobodu.

Mám jen jedinou výhradu. Láska, kterou se my křesťané tolik a rádi oháníme, je neoddělitelná od Pravdy. Ano, od té Pravdy, o které jsem hovořil ve své úvaze. To, že mnozí naši věřící jsou zastrašováni tím, že nikdy nedojdou spásy, a to ze strany mnohých římskokatolických duchovních, je fakt, v poslední době jsem to zažil několikrát.

Stejně jako je holým faktem, že naše církev se stále ještě nedokázala narovnat, zvednout hlavu a hlasitě říci jasné ANO, ANO, NE, NE.

Je to především strach, který nás brzdí. Bojíme se říci svůj názor a zapomináme na to, že máme odpovědnost k tisícům lidí, bratří a sester.

Bojíme se, co s námi bude. Podobáme se zmatené posádce apoštolů na lodi zmítané bouří. A právě tehdy nastává chvíle, abychom si svůj strach přiznali a nechali jej proměnit. Abychom pohlédli Pravdě do očí a uklidnili se.

Pokud se na stránkách ČZ povede i nadále dialog, a vůbec nemusíme spolu ve všem souhlasit, budu jenom rád. Bude to jasný důkaz toho, že jsme stále církví, která ctí svobodu a názorovou různost a přitom směřuje k bodu, jímž je Pravda Páně.

Filip Štojdl

ČÍM OSLOVOVALA...

Dokončení ze str. 1
Necítíme, že by se Duch Boží vznášel nad Čechami, jak to formuloval F. M. Hník ve své knížce, když popisoval radost „čechoslováků“ z dařícího se díla, konání bohoslužeb v soukromých místnostech, ve školách, v přírodě a v duchu celkové solidarity a vzájemnosti. Ale tak jako se nechutí vůči Římskokatolické církvi přetavila 8. ledna 1920 v rozhodný pozitivní akt, i dnes bychom se měli společně zamyslet a v duchu zakladatelské generace zmobilizovat své síly a vy-

kročit vstříc Bohu jistějším, pevnějším krokem. Následovat bratry a sestry, které motivovala touha po lepším životě a jejichž životu skutečně dala církev lepší, smysluplný směr. Můžeme udělat to, že při nadcházejícím sčítání lidu, které proběhne v březnu tohoto roku, se otevřeně přihlásíme k naší církvi, coby nositelce reformních idejí našich zakladatelů. Společně se můžeme pokusit změnit vše, co nás v dnešní době na naší cestě k Bohu svazuje.

Klára Břeňová

ZPRÁVY

TGM v Parlamentu

Slavnostní setkání ke 161. výročí narození T. G. Masaryka se koná 7. března v 16 hodin v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Program:

* 1. Projev předsedkyně Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR paní Miroslavy Němcové

* 2. Projev bratra patriarchy ThDr. Tomáše Butty

* 3. Pozdrav pražského biskupa doc. ThDr. Davida Tonzara, Th.D.

* 4. Přednáška PhDr. Josefa Zumra, CSc., vědeckého pracovníka Filozofického ústavu AV ČR na téma „Masarykovo pojetí českých dějin a reformace“.

Vokálně-instrumentální soubor dobových nástrojů Chaire Příbram s uměleckým vedoucím Josefem Krčkem přednese Zpěvy z Jistebnického a Komenského kancionálu a oblíbené lidové písně T. G. Masaryka.

(red)

Nový televizní pořad

Centrum náboženské tvorby Brno České televize připravilo na nedělní podvečery nový pořad "Uchem jehly". Jde o talk show, v níž střídavě evangelický a římskokatolický farář představují své hosty – známé a úspěšné

osobnosti, ochotné podělit se o svůj vzhled do duchovního života.

V pořadu na ČT 2 již vystoupili například komentátor Martin Komárek, režisér Jiří Strach a herec Maritn Töpfer.

V neděli 6. března v 17 hodin se Zbigniew Czendlik setká s rozhlasovým moderátorem a „ikonou žurnalistiky“ Janem Pokorným. Ten bude hovořit nejen o svých čerstvých zkušenostech zahraničního zpravodaje v Paříži...

(red)

Beseda v klášteře Emauzy

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve na besedu s biologem, filosofem a spisovatelem prof. RNDr. Stanislavem Komárkem o smyslu biologických druhů a jejich ochrany.

Beseda bude v úterý 8. března od 17.30 h v přízemí kláštera Emauzy v Praze 2, Vyšehradská 49.

(JNe)

Nabídka filmu

Nabízíme náboženským obcím možnost veřejných projekcí dokumentárního filmu Zachraňte Edwardse, který byl letos odměněn cenou Trilobit Českého filmového a televizního svazu.

Film vypráví příběh rodičů, jimž bylo v těhotenství diagnostikováno postižení jejich dítěte. Opření o víru odmítli

doporučený potrat a pustili se do boje o život nenarozené Juliánky.

Oba rodiče jsou aktivními členy naší církve - Marcel Sladkowski je archi-vářem brněnské diecéze a jeho žena Šárka je finanční zpravodajkou náboženské obce Zlín.

Projekci filmu Zachraňte Edwardse (režie Dagmar Smržová, produkce Febio a HBO) je možné spojit s besedou s manžely Sladkowskými.

Promítání se nemusí vázat na náboženské obce, je možné je uspořádat ve spolupráci s rodinnými centry, vzdělávacími a kulturními institucemi apod. V případě zájmu volejte na tel.: 575 540 120, 736 767 543, nebo pište na mail: sladkowski@seznam.cz.

(kow)

Světový den modliteb

4. března od 17 h se v modlitebně Bratrské jednoty baptistů (Vinohradská 68, Praha 2, stanice Jiřího z Poděbrad) uskuteční celopražské setkání v rámci Světového dne modliteb.

(red)

Výstava v Hradci Králové

Ve sboru kněze Ambrože se 8. března v 17.30 h uskuteční vernisáž výstavy maleb Petra Jindry.

(red)

Spuštěn nový web

Internetové stránky www.rozumnavi- ra.cz věnované obhajobě racionality křesťanské víry byly spuštěny začátkem února.

Podle tiskové zprávy jde v češtině svým zaměřením o poměrně ojedinělý web. Je provozován s cílem poskytovat rozumovou obhajobu světónázoru prezentovaného biblickým křesťanstvím a věnovat se nepřijemným otázkám, které mají křesťané často z obav o neexistenci relevantních odpovědí vytěšňovat.

Podle autora stránek Jiřího Lamera panuje v současné době ve společnosti přesvědčení, že jí křesťanství nemá co říci především proto, že křesťané nejsou schopni prezentovat svoji víru v kategoriích racionality. "Společnost tak obecně vnímá křesťanskou víru jako irelevantní pro „skutečný život“ nebo zkrátka jako objektivně nepravdivou. Bible přitom poskytuje nespočet příkladů užité apologetiky a apoštol Petr dokonce každého křesťana nabádá, aby „byl připraven poskytnout obhajobu křesťanské víry každému, kdo se ptá po důvodech pro naději“ (parafráze 1 P 3,15) Nebojme se o naši víře přemýšlet – je-li pravdivá, obstojí," uvádí tisková zpráva.

(red)

Koncerty u sv. Mikuláše

* 4. 3. – 14 hodin

Benefiční koncert
Baton Rouge (USA)

* 6. 3. – 14 hodin

Benefiční koncert
Arioso – Chadron State
College (USA)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Podívejte se na lilie

Děláte si starosti o oděv? Poslechněte Pána Ježíše (Mt 6,24-34) a hod'te je za hlavu! Raději zkuste najít pět rozdílů mezi těmito dvěma obrázky lilii.



(Řešení z minulého čísla: Dokonalost)

Jana Krajčičířková

Roční předplatné na rok 2011 činí 364 Kč.
Číslo účtu: 43-3856220207/0100

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčičířková, dr. Klára Břeňová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@csh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

ZEKUMENY

ANGLIKÁNI BUDOU DISKUTOVAT NAD POSTOJEM K MARIÁNSKÝM DOGMATŮM

Za větší jednotu mezi anglikány a katolíky a další studia problémů spojených s mariánskými dogmaty se vyslovil synod anglikánské církve. Pomocný biskup Westminsteru, George Stack, předložil generálnímu synodu dokument „Maria: Milost a naděje v Kristu“, vypracovaný před šesti lety anglikánsko-římskokatolickou mezinárodní komisí (ARCIC).

Při hlasování anglikánské grémium pozitivně přijalo pobídku k dalšímu studiu otázek nadnesených společným mariologickým dokumentem, „zejména problému autority a statu římskokatolických dogmat o Neposkvěšeném početí a Nanebevzetí u anglikánů“. Jak řekl mons. Stack, "jde o impulsy o to důležitější, že v květnu letošního roku začne třetí fáze dialogu anglikánsko-římskokatolické komise na téma „Církev jako společenství, lokální a univerzální“.

RaVat

BRITSKÁ VLÁDA CHCE UMOŽNIT UZAVÍRAT REGISTROVANÁ PARTNERSTVÍ V KOSTELÍCH

Britská vláda hodlá umožnit homosexuálním a lesbickým párům, aby uzavíraly registrovaná partnerství v kostelích a dalších církevních stavbách. Anglikánská církev již ale dala najevo, že své kostely pro svatby párů stejného pohlaví neotevře. Podle britských médií by měla náměstkyně ministryně vnitřní Lynne Featherstoneová během několika týdnů zrušit část zákona o registrovaném partnerství zakazující uzavírání těchto svazků v církevních objektech. Zákon také zakazuje, aby se při uzavírání registrovaných partnerství četlo z Bible nebo se předčítaly náboženské texty. Zatím není jasné, zda bude zrušen i tento zákaz a zda budou moci být sňatky homosexuálů oficiálně označovány za manželství.

Změny se budou týkat Anglie a Walesu, zatímco v Severním Irsku a Skotsku o těchto záležitostech rozhodují místní vlády. Arcibiskup z Yorku John Sentamu v televizním rozhovoru zdůraznil, že "věří v liberální demokracii a rovnost pro všechny", ale prohlásil, že nechce, aby církvím někdo říkal, co mají dělat. Mluvčí anglikánské církve přímo řekl, že vedení církve "soustavně zdůrazňuje, že nebude žehnat lidem, kteří uzavírají registrovaná partnerství". Vláda nicméně nehodlá nutit církev, aby ceremonie pro homosexuální páry pořádaly. "Vláda zvažuje další krok v otázce registrovaných partnerství, včetně toho, že by některé náboženské organizace mohly umožnit párům stejného pohlaví registrovat své partnerství v náboženském prostředí," uvedl mluvčí ministerstva vnitřní.

Změny v zákonu se budou týkat i mešit a synagóg, i když islám a ortodoxní judaismus homosexuální vztahy zakazuje. Rabin Yitzhak Schochet ze severolondýnského Mill Hill řekl, že "manželství lidí stejného pohlaví nemají místo v žádném svatostánku". Nicméně podle listu The Daily Telegraph jsou vůči změnám vstřícní kvakeři, unitáři i liberální synagogy. Také skupina anglikánských biskupů loni vyzvala ke změně zákona s tím, že "heterosexuální páry mají na výběr mezi civilní a náboženskou svatbou, zatímco homosexuální páry takovou volbu nemají".

Zákon o civilním partnerství, který dává účastníkům stejnou právní ochranu jako manželství, platí v Británii od roku 2005.

podle ČTK

RUSKÁ PRAVOSLAVNÁ CÍRKEV SE MODERNIZUJE, VÍCE VYUŽIVÁ INTERNETU A MOBILNÍCH SLUŽEB

Ještě předloni nový patriarcha Kirill po svém nástupu do čela církve vyběhl duchovní, aby se nebáli dialogu s uživateli internetu a sociálních sítí. Loni na podzim církve spustila svůj kanál na You Tube. Počátkem února moskevské sdružení pravoslavné mládeže Vzkříšení spustilo servis spočívající v rozepisování krátkých textových zpráv na mobilní telefony věřících, kteří po takové službě touží.

Některé regionální operátory mobilních sítí před časem přišli se zvláštními tarify pro věřící. Například v Samaře a okolí si lze dopřát tarif "Zvonice", jehož abonenti mohou levněji telefonovat a posílat si "esemesky" během církevních svátků, tarif "Farnost" připomíná věřícím bohoslužby a svátky. Studenti duchovního semináře zase díky zvláštnímu tarifu mohou telefonovat za rubl za minutu (asi 60 haléřů). Služba už získala požehnání místního arcibiskupa. V Jaroslavi si věřící se zvláštním tarifem od místního operátora mohou o víkendech volat zdarma. Do mobilních telefonů si lze také stáhnout církevní hudbu či ikony svatých.

Podle komentátorů změny, které se v pravoslavné církvi odehrávají od nástupu nového patriarchy, vlastně v mnohém připomínají prezidentovy snahy o modernizaci země, anebo podnikatelské plány na zvýšení efektivnosti, optimalizaci řízení a osekání nákladů s cílem co nejvíce zvýšit zisk, poznamenala dnes v listu Vedomosti vedoucí katedry žurnalistiky Ruské pravoslavné univerzity Jelena Žosulová, podle níž se církvi za Kirilla docela daří spojovat starobylé tradice s přizpůsobováním se novým časům.

Ne všechny nábožensky laděné nápady se trefí do černého. Pravoslavné taxiky a kavárny pro věřící v Moskvě neuspěly. Ale po patriarchově příkladu přibývalo na internetových fórech pravoslavných, často velmi konzervativních blogerů.

PODLE ČTK